

SATURNUS

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SATURNUS, LJUBLJANA - LETO XX - ŠTEVILKA 7 - NOVEMBER 1979

Vsem članom delovnega kolektiva, upokojencem, poslovnim sodelavcem in bralcem Glasa Saturnusa čestitamo za praznik republike!

Samoupravni organi,
družbenopolitične organizacije,
in uredništvo

POLOŽAJ SATURNUSA V SEDANJI GOSPODARSKI SITUACIJI

Tri pomembne aktivnosti so pred nami. Ocena poslovanja v treh tromesečnih letošnjega leta, priprava gospodarskega načrta za leto 1980 in prva ocena smernic razvoja delovne organizacije in temeljnih organizacij za naslednje srednjeročno obdobje, za razvoj v letih 1981-1986. Za pravilen in ustvarjalen pristop k obravnavi vseh treh pa je pomembno poznavanje splošnih gospodarskih razmer v katerih se odvija naše slovensko in jugoslovansko gospodarstvo, da bi bolj popolno in točno opredelili tudi objektivne okoliščine, v katerih se naše gospodarjenje odvija. Pomembna je ugotovitev smernic nadaljnjega razvoja našega družbenega in gospodarskega načrtovanja in razvoja tako slovenskega kot jugoslovanskega in razvoja naše delovne organizacije, dosegali največje možne delovne rezultate.

Pomudimo se najprej ob nekaterih značilnostih letošnjega gospodarskega razvoja. Leto se je pričelo z izredno živahno gospodarsko aktivnostjo. Industrijska proizvodnja je porasla znatno nad vsemi pričakovanji in za 10 odstotkov preseгла obseg preteklega leta. Izgradnja novih objektov - investicijska dejavnost - se je povečala skoraj za 50 odstotkov. Uvoz surovin in reprodukcijskega materiala, strojev in naprav pa tudi blaga široke potrošnje je bil večji kot kdajkoli prej. Vsa ta bujna rast pa je nosila s seboj tudi vse značilnosti potrošnje nad ustvarjenimi sredstvi in je hitro pokazala, da dosežki ne temelje na kvalitetnih dejavnostih proizvodnje. Živahno industrijsko proizvodnjo je spremljala še živahnejša rast cen, ki je bila celo dvakrat večja od porasta proizvodnje.

Velik uvoz surovin in reprodromateriala ter strojev in naprav ni spremljal odgovarjajoči porast izvoza naših surovin in izdelkov, zato se je primankljaj v tekoči devizni bilanci z inozemstvom povečal nad vsemi pričakovanji. Visoka investicijska dejavnost je bila vse preveč zasnovana na zadolževanju investitorjev v inozemstvu in pri domačih bankah, le v manjšem delu so bile investicije plod združevanja dela in sredstev domačih delovnih organizacij.

Takšno stanje se ne more dolgo obdržati, posebej, če tem neugodnim nagnjenjem v domačih gospodarskih gibanjih dodamo še našemu gospodarskemu razvoju neustrezna gibanja na zunanjih trgih. Nepredvideno visok porast cen surove nafte na svetovnem tržišču zahteva več sto milijonov dolarjev več sredstev za nakup predvidene količine surove nafte za naše potrebe. Znižana stopnja rasti v skoraj vseh zahodnih deželah in v deželah vzhodnega bloka predstavlja vse težje okoliščine za prodajo našega blaga. Razlika med cenami blaga, ki ga uvozimo, in blagom, ki ga izvozimo, je vsak dan večja, saj so razvite dežele uspele s podražitvijo svojih izvoznih izdelkov (naprav, tehnologije, now-how) praktično v celoti prevaleli stroške dviga cen surove nafte na manj razvite dežele v razvoju, kamor se šteje tudi Jugoslavija.

Združitev vseh teh negativnih elementov je zahtevala uvedbo nekaterih pomembnih administrativnih ukrepov, ki so in ki danes odločilno vplivajo na pogoje gospodarjenja, s tem pa na gospodarski razvoj v letošnjem drugem polletju.

Zaradi večjega razkoraka med uvozom in naraščajočim primankljajem v plačilni bilanci, je Zvezni izvršni svet sprejel omejitve v uvozu blaga iz držav s konvertibilnim načinom plačevanja. Republiške samoupravne skupnosti za ekonomske odnose s tujino so te omejitve pretvorile v vrsto konkretnih meril, ki zmanjšujejo pravice do uvoza surovin in reprodromaterialov ter strojev in naprav iz držav konvertibilnega področja.

Drugače povedano, pravice do uvoza, ki jih je naši delovni organizaciji dajal Samoupravni sporazum o prelivu in odlivu deviznih sredstev za leto 1979, podpisan v začetku letošnjega leta, so bile zmanjšane. Poleg tega se je postavila nova zahteva po povečanju fizičnega obsega izvoza naših proizvodov na konvertibilno tržišče za dosego izvoza zmanjšane pravice. Poseben problem seveda predstavlja tudi dejstvo, da sproščanje te pravice ni odvisno samo od doseženega izvoza v naši delovni organizaciji, ampak tudi od izpolnjevanja izvoznih obveznosti vsega slovenskega gospodarstva. Tako kljub doseganju naših izvoznih obveznosti še vedno ne razpolagamo z vsemi predvidenimi sredstvi. Naj omenim, da je celotna pravica za uvoz s konvertibilnega področja za približno 90 milijonov dinarjev manjša od naših skupnih potreb. Zmanjševanje uvoza danes še povzroča omejitveni dajalnik v vrsti naših delovnih organizacij, ki jim že primanjkuje uvoženih surovin. Tu so tudi nekatere delovne organizacije, ki nam dobavljajo reprodukcijske materiale (Sava, Helios), oziroma kupujejo od nas naše izdelke za svojo proizvodnjo (Kemična industrija, del motorne industrije). V teh delovnih organizacijah se že pozna primankljaj surovin, ki se kaže v zmanjšani porabi in zmanjšani proizvodnji, kar se odraža tudi na poslovanju naše delovne organizacije.

Drugi pomembni administrativni ukrep Zveznega izvršnega sveta je bila začasna zamrznitev cen na nivoju, ki je bil dosežen 3. avgusta 1979. Ukrep je bil nujen zaradi izredno dinamične rasti cen, je pa različno vplival na poslovanje posameznih delovnih organizacij, celo različno na poslovanje posamezne temeljne organizacije združenega dela. Delovanje seveda lahko ovrednotimo v prvem približku samo iz dveh sestavin: - Prvo - kdaj je določena TOZD zadnjič dosegla povečanje cen svojih izdelkov in - Drugo - kakšen odstotek surovin, ki jih TOZD uporablja za svojo proizvodnjo, je zajet z ukrepom začasne omejitve naraščanja cen.

Nekatere delovne organizacije so danes v izredno težavnem položaju, ker cene surovin dosegajo prodajno ceno njihovih izdelkov (cement, metanol itd.). Zato omejujejo njihovo proizvodnjo oziroma celo ukinjajo, kar ima za posledico pomanjkanje posameznih proizvodov za zmanjšanje celotne proizvodnje. Naj kar na tem mestu skušam oceniti, kako ta ukrep vpliva na položaj naših TOZD.

Najtežje in v celoti ukrep deluje na gospodarjenje TOZD Embalaža. Res je, da je ta TOZD letos že dvignila cene svojih izdelkov v mesecu februarju za 6 odstotkov, res pa je tudi, da se to zvišanje nanaša na povečanje cen bele pločevine v letu 1978 in bi moralo biti po kriterijih Družbenega dogovora o trajnejših odnosih v proizvodnji in potrošnji embalaže iz bele in aluminijaste pločevine realizirano že v letu 1978. Tako bi lahko rekli, da letošnje leto ta TOZD še ni dvignila cen svojim izdelkom. Drugo dejstvo je, da večino surovin ta TOZD uvozi, tuje proizvajalce pa zamrznitev cen na našem trgu nič ne moti, da ne bi dražili svojih proizvodov. Naj povem, da se je cena bele pločevine v letošnjem letu podražila skoraj za četrtno. Ob tem se seveda spreminja tudi tečaj dinarja, pa tudi v septembru izvedena sprememba tečaja Zveznega izvršnega sveta, ki služi za obračun carin, se je izvršila v smeri povečanja carine za uvoženo blago. Zvezni zavod za cene je na začetku meseca avgusta t.l. že prejel vlogo proizvajalcev embalaže iz bele pločevine za dvig cen embalažnih izdelkov za 8 odstotkov v skladu z Družbenim dogovorom

in jo tudi pozitivno rešil. Odlok ZIS'pa je uveljavitev preprečil. Tako se TOZD nahaja v težkem položaju. Ob nemožnosti dviga cen svojih proizvodov vsak dan dražje kupuje surovine za svojo proizvodnjo. Samo zamrznjena cena proizvodov bo povzročila za približno 20 milijonov manjši dohodek konec leta.

TOZD Avtooprema že od aprila 1978 ni spremenila cen svojim izdelkom. To seveda ob naraščajoči ceni vseh surovin vpliva na slabšanje celotnega uspeha. Samo zamrznovanje pa bistveno ne spreminja njenega gospodarskega položaja, saj je delež uvoženih surovin pri njihovi proizvodnji bistveno manjši kot v TOZD Embalaža. Pozitivno pa seveda deluje stalnost cen domačih reprodromaterialov.

TOZD Orodjarna in vzdrževanje je delovno intenzivna delovna organizacija. Spremembe v cenah materiala imajo zato nanjo vpliv in ocenjujemo, da ta ukrep gospodarsko ne bo prizadel temeljne organizacije v njenem poslovanju.

Tretji administrativni ukrep, ki vpliva na letošnje gospodarjenje je ukrep Narodne banke Jugoslavije, ki je s sklepom guvernerjev narodnih bank zmanjšala možnost dajanja kreditov vsem poslovnim bankam v Jugoslaviji. Tako se je močno zmanjšala sposobnost bank za dajanje investicijskih kreditov. Poleg tega so kratkoročni krediti močno omejeni in se v glavnem odobravajo izredno selektivno za potrebe priprave blaga za izvoz, prodajo serijske opreme in zaloge kmetijskih pridelkov. Ukrep vpliva na nadaljevanje in začetek novih investicij, prav tako pa v tekočem odvijanju gospodarjenja primanjkuje likvidnih denarnih sredstev. Tudi naša delovna organizacija je občutila vpliv teh ukrepov.

Vsi ukrepi poleg glavnih, ki sem jih opisal, poskušajo gospodarstvo ponovno naravnati k ciljem in izvrševanju nalog, ki smo jih s petletnim planom zastavili in jih precej drugače pričeli izvrševati v letu 1979. V gospodarjenju mora biti dan poudarek kvalitetnim dejavnostim razvoja, na katere se je ob živahni industrijski rasti kar pozabilo. Ukrepi pa seveda povzročajo težavnije poslovanje in znatno bolj umirjeno gospodarsko rast. Takšni zaključki izhajajo iz sedanjega gibanja jugoslovanske industrijske proizvodnje, ki je bila junija 1979 - 9,1 odstotka nad lansko proizvodnjo, avgusta pa le še 8,6 odstotka nad proizvodnjo v enakem lanskem obdobju.

Pomanjkanje uvoženih surovin pa bo po oceni še zmanjšalo letošnje dosežke in jih privedlo v okviru začrtane resolucije o letošnjem razvoju (7 do 7,5 odstotka).

Splošno zaostajanje visokega trenda razvoja industrijske proizvodnje, posebej ob

osvojenem načelu, da se prvenstveno skrbi za porast proizvodnje energije, danes uvoženih surovin in hrane, ne daje dobrih osnov za sklepanje o jutrišnji konjunkturi naših izdelkov. Ob izdelavi smernic dolgoročnega razvoja bo to zahtevalo posebno pozornost.

Vprašanje, ki se nam ob tem samo postavlja je, če imajo sedanji ukrepi dolgoročnejši značaj ali pa so samo kratkoročni. Lahko rečemo, da se bodo morali v bolj selektivni in ne tako grobi obliki zadržati v našem gospodarskem življenju.

Zamrznitev cen ne more biti trajen element. Divjanje in stroškovno dviganje cen pa tudi ne. Sprejete sistemskih rešitev, ki jih obljublja že dve leti nastajajoči Zakon o cenah je verjetno smer razrešitve. Več dogovarjanj in sporazumov v reprodukcijskih celotah o skupnih osnovah medsebojnega poslovanja, ki zajemajo tudi vprašanje cen izmenjenih proizvodov, pa lahko močno zmanjšajo vpliv administrativnih dejavnikov.

Znižanje investicij v realne okvire dohodka, hitrejša izgradnja, ki zmanjšuje preokračitev investicij, več združevanja sredstev za skupne investicije, večja skrb za vlaganje v lastna obratna sredstva, vse to pa so pota za večjo likvidnost samih delovnih organizacij in s tem tudi poslovnih bank. Najpomembnejši in lahko rečem omejitveni dejavnik našega nadaljnjega razvoja pa je vprašanje uravnovešenja naše devizne bilance z inozemstvom.

Prišlo nam je že v navado, da vse, česar koli nimamo, enostavno uvozimo, ne da bi se ob tem vprašali s katerimi sredstvi bomo plačali.

Ni prostora na tem mestu, da bi razpravljali o vse večji odvisnosti skoraj vsakega našega gospodarstva od uvoza. Na spisku uvoženega materiala ni samo moderna oprema za produktivnejšo tehnologijo in surovine, ki jih Jugoslavija nima. So tudi artikli, v katerih smo bili v svetu poznani izvozniki. Letošnji primanjkljaj v plačilni bilanci, ki se bo verjetno povzpnel na preko 2,55 milijarde večanje izvoza, zmanjševanje uvoza in njegovo nadomestitev z domačimi surovinami. To pa je seveda najtežja in najodgovornejša naloga trajnejšega značaja, ki se z vso zahtevnostjo postavlja pred našo delovno organizacijo.

Naštete zunanje dejavnike bomo morali upoštevati v osnovah našega letošnjega poslovanja, še bolj pa jih imeti pred očmi, ko bomo načrtovali naše gospodarjenje v naslednjem letu in novem srednjeročnem obdobju.

MIHA KOŠAK, dipl.ing.

REZULTATI REFERENDUMA

Delavci temeljnih organizacij in delovne skupnosti v Saturnusu smo 5. oktobra 1979 z referendumom odločali o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o pogojih za pridobivanje dohodka in o skupnih osnovah in merilih, po katerih se razporeja čisti dohodek in deljivo sredstva za osebne dohodka in skupno porabo. Priprave na referendum so potekale po programu, sprejetem na seji delavskega sveta delovne organizacije.

Oblikovanje predloga za spremembo oziroma dopolnitev samoupravnega sporazuma je trajalo relativno dolgo, saj so bile prve pobude za to podane že na zborih delavcev v mesecu maju. Zato pa so bile intenzivnejše priprave za neposredno izvedbo referenduma. Vse priprave so potekale po postopku, ki je določen v naših samoupravnih splošnih aktih. Dosledno je bila izpeljana predhodna obravnava o predlaganih spremembah in dopolnitvah sporazuma.

Delavci Saturnusa smo se tudi tokrat referendumu polnoštevilno udeležili. Od skupno 1938 volilnih upravičencev se na referendumu glasovalo skupno 1752 volilnih upravičencev kar je 90,4 odstotka.

V TOZD TOVARNA EMBALAŽE je od skupno 879 volilnih upravičencev glasovalo 828 upravičencev oziroma 92,3 odstotka, za sprejem predloga sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma je glasovalo 740 volilnih upravičencev, oziroma 89,37 odstotka, proti sprejemu 78 volilnih upravi-

čencev oziroma 9,42 odstotka, neveljavnih je bilo 10 glasovnic.

V TOZD TOVARNA AVTOOPREME je od skupno 608 volilnih upravičencev glasovalo 525 upravičencev oziroma 86,35 odstotka, za sprejem predloga sprememb in dopolnitev predloga sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma je glasovalo 435 volilnih upravičencev, oziroma 11,84 odstotka, neveljavnih je bilo 18 glasovnic.

V TOZD ORODJARNA IN VZDRŽEVANJE je od skupno 217 volilnih upravičencev glasovalo 195 upravičencev, oziroma 90 odstotkov, za sprejem predloga sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma je glasovalo 165 volilnih upravičencev, oziroma 76 odstotkov, proti sprejemu 22 volilnih upravičencev, oziroma 10 odstotkov, neveljavnih je bilo 8 glasovnic.

V DELOVNI SKUPNOSTI so od skupno 216 volilnih upravičencev glasovali 204 upravičenci, oziroma 94,4 odstotka, za sprejem sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma 188 volilnih upravičencev, oziroma 87 odstotkov, proti sprejemu 15 volilnih upravičencev, oziroma 7,3 odstotka neveljavna je bila 1 glasovnica.

Poleg številne udeležbe na glasovanju je iz navedenih podatkov razvidno tudi, da se je velika večina delavcev odločila za sprejem sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma. Sprejete so v vseh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti.

POLITIKA ZAPOSLOVANJA IN IZOBRAŽEVANJA

Tako kot s politiko družbenoekonomskega razvoja temeljnih organizacij začetujemo smeri in pota razvoja temeljnih organizacij za določeno obdobje, tako s kadrovske politiko začetujemo cilje, ki jih želimo doseči na kadrovskem področju, da bi zagotovili nemoteno poslovanje in razvoj temeljnih organizacij. S kadrovske politiko določamo načine pridobivanja in usposabljanja kadrov, skušamo usmerjati razvoj kadrov pa tudi zadovoljiti naše osebne in skupne potrebe. Kadrovska politika je torej sestavni del družbenoekonomskega razvoja temeljnih organizacij oziroma delovne organizacije in lahko trdimo tudi ena najpomembnejših členov.

Kadrovska politika se izvaja in izraža skozi kadrovske funkcije, ki je prisotna več ali manj v vseh delih poslovnega procesa in je prav zato izvajanje samoupravno dogovorjene in sprejete kadrovske politike za določeno obdobje stvar nas vseh.

Ko ocenjujemo izvajanje kadrovske politike za srednjeročno obdobje 1976-1980 moramo ugotoviti, da nismo uveljavili načel, ki smo jih planirali v Samopravnem sporazumu o temeljnih srednjeročnega plana razvoja. V njem smo dali poseben poudarek povečanju produktivnosti in kvaliteti zaposlovanja in korist kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev.

Mislím, da smo izvajanju teh načel posvetili odločno premalo pozornosti. Sicer je res, da je pomanjkanje strokovnih kadrov akutno, vendar moramo ugotoviti, da smo premalo storili za razvoj lastnih kadrov, obenem pa tudi premalo motivirali kadre v drugih delovnih organizacijah, da bi se vključili v našo delovno organizacijo, kar bi terjala nagla rast delovne organizacije.

Pomanjkanje strokovnih kadrov v delovni organizaciji se odraža v relativno nizki produktivnosti ter nepopolni organizaciji, kar pogosto ob vedno večjih planskih obveznostih večje število nequalificiranih delavcev.

Izraz takega ekstenzivnega gospodarjenja je tudi kvalifikacijska struktura, ki je preko celega planskega obdobja praktično nespremenjena.

Politiki izobraževanja je v zadnjem času posvečena večja pozornost čeprav z doseženim ne moremo biti zadovoljni.

Dobra informiranost v delovni organizaciji o izvajanju funkcionalnega izobraževanja, o organizaciji izobraževalnih institucij je vzpodbudila delavce k tovrstnemu izobraževanju, funkcionalno izobraževanje po naših programih, ki naj bi zajemalo tudi družbenopolitična in ekonomska področja pa je še vedno nerealizirano.

Načela ki smo jih postavili, da naj se delavci izobražujejo ob delu za poklice, ki so potrebni delovni organizaciji ne vzdržijo, saj je postal beg iz tehničnih ved v družboslovje družbeni problem, ki se odraža tudi v pridobivanju štipendistov za tehnične poklice, družbeno razrednotenje kovinarskih poklicev pa se odraža v vsakoletnem manjšem številu pridobljenih učencev za poklicne šole.

Smo v obdobju, ko se oblikuje smernice za plan ter elementi za sklepanje Samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za obdobje 1981-1985. Sestavni del planov so torej tudi načela kadrovske politike pa tudi konkretni kazalci za načrtovano obdobje.

Ob tej priliki želim izpostaviti in komentirati le dve načeli, ki bosta zagotovo našli mesto v planih in sta bistvenega pomena za razvoj temeljnih organizacij in Delovne skupnosti. 1. Glede na problematiko pridobivanja delavcev na ljubljanskem področju in spoštujajoč določila Družbenega dogovora o pogojih za zaposlovanje bomo težili za boljšo organizacijo dela in izrabo delovnega časa s tem dvigovali produktivnost in zniževali potrebe po nequalificiranih delavcih.

S tem načelom se delavci temeljne organizacije obvezujemo, da bomo prešli iz ekstenzivnega gospodarjenja na intenzivno gospodarjenje. Intenzivno gospodarjenje je ob pomanjkanju kadrov eden od porokov, da bomo lahko izvajali zahtevane plane razvoja, pridobivali zahtevan dohodek in s tem čisti dohodek, od katerega je odvisna višina osebnih dohodkov ter zagotavljanje sredstev za družbeni standard.

Pri tem se moramo zavedati, da praktično vse potrebe po nequalificiranih delavcih pokrivamo z delavci izven ljubljanske regije. 100 nerešenih prošelj za dodelitev najemniških stanovanj je zadosten dokaz kakšne posledice ima ekstenzivno gospodarjenje. 2. Programi razvoja temeljnih organizacij terjajo konkretnije spremembe v izobražbeni in kvalifikacijski strukturi obstoječih kadrov. To spremembo bomo dosegli z nadaljnjim usposabljanjem tistih delavcev, ki kažejo interes za usposabljanje, ki imajo odgovoren odnos do dela, osebne kvalitete in sposobnost za pridobivanje novih znanj pa tudi s pridobivanjem novih kadrov za strokovne službe.

Že v oceni o izvajanju kadrovske politike sem opisal problematiko pridobivanja strokovnih kadrov in problematiko izobraževanja. Če ne bomo pristopili k razvoju lastnih kadrov z vso zavestnostjo in uspeli izkoristiti čimveč kadrovskih potencialov, tega načela ne bomo uspeli realizirati. Zaradi tega moramo začeti s temeljito analizo kadrovskih potencialov v delovni organizaciji in uveljaviti načelo, da omogočimo napredovanje le tistim delavcem, ki so si uspeli pridobiti ustrezno znanje ali pa so že v taki fazi izobraževalnega procesa, da so jim pridobljena teoretična znanja lahko osnova za uspešno delo, še posebej pa razvijati merila individualne učinkovitosti kot motivacijo za delo in izobraževanje.

Načela kadrovske politike, ki bodo zapisana v planih razvoja bomo uspeli ustvariti le pod pogojem, da se bomo za njihovo izvajanje zavzemali prav vsi, še posebno pozornost pa bodo morali izpolnjevanjem načel posvetiti samoupravni organi in družbenopolitične organizacije.

Vodja kadrovske službe:
Marjan Čakš

POKROVČKI ZA BOLGARIJO

Da bi lažje razumeli kakšnega pomena je izvoz naših izdelkov, moramo poznati podatek, da približno 80 odstotkov vseh naših surovin kupimo v tujini.

Bela pločevina, laki, barve in nekatera tesnila so glavni predstavniki surovin iz uvoza. Posebej kupujemo v tujini tudi stroje in rezervne dele za te stroje.

Ko zasledujemo gospodarjenje družbe kot celote, ugotovimo, da celotno gospodarstvo v tujih državah več kupuje kot prodaja.

Ker obstaja stalna težnja za ravnotežjem med izvoženo in uvoženo vrednostjo družba z različnimi ukrepi urejuje gospodarske odnose s tujino. Rezultat takega usmerjanja je omejevanje uvoza in pomoč pri izvozu v tujino. V takih okoliščinah TOZD Embalaža ni neobčutilja za napore družbe.

Naše uvozne možnosti so vsak dan manjše. Prav v zadnjem času pa ne vemo točno kakšne bodo v prihodnjem letu. Pričakujemo lahko, glede na izkušnje in tekoče informacije, da bodo manjše kot v letu 1979.

Glede na omejenost stoji pred nami težke naloge v smeri prilagajanja. Našejmo nekaj poti, ki deloma premoščajo težave, pri pridobivanju tujega denarja iz tujine:

Nekateri kupci naših proizvodov prodajajo pakirane proizvode v tujino. Pri takih kupcih iščemo del tujega denarja pri plačilu našega proizvoda.

Da bi zmanjšali potrebo za tujim denarjem smo sprejeli v začetku leta poseben program nadomeščanja uvoženih surovin z domačimi. Ta program se zadovoljivo izvršuje, vendar glavnega predstavnika surovin iz uvoza, bele pločevine še vrsto let ne bomo mogli kupiti v naši državi. Nabavna služba stalno išče nove dobavitelje tudi med vzdolnimi državami, za katere malo lažje dobimo odgovarjajoči denar.

Skrbno ravnanje z uvoženimi surovinami je zelo pomembno, saj 1 kg bele pločevine, kar je približno ena ploščica stane že kar 20,00 din, 1 kg laka pa več kot 60,00 din. Naš odnos do dragocene uvožene surovine ni primeren. Preveč je še izmeta. So primeri, ko deloma poškodovano škatlo ali ploščo dokončno zavestno uničimo, namesto, da bi jo z nekaj dodatnega napora popravili. Pazljivejši bomo morali biti pri ravnanju s pločevino in drugimi surovinami.

Ko načrtujemo nove proizvode jih želimo izdelati iz domačih surovin npr. iz aluminija in skušamo načrtovati kar se da manj materiala, še posebej ko gre za uvoženega, da pridemo do zelenih lastnosti proizvoda.

Sestavni del politike prodajne službe je nudenje proizvodov iz domačih surovin na račun proizvodov iz uvoženih surovin. Aluminijasti pokrovčki so eden od takih proizvodov. Nedavno smo kupili nove

stroje za tovrstno proizvodnjo in izpopolnili razvojne vrste za to področje. Oddelek za izvoz trajno išče možnosti za izvoz embalaže v tujino. Planske obveznosti se v celoti izpolnjujejo, so pa vendar po absolutni vrednosti majhne, ker moramo računati s tem, da embalaža na splošno ni proizvod primeren za izvoz. Ne glede na to pa v zadnjem času uspevamo najti precej interesa za naše proizvode v tujini. V ČSSR, Sirijo in Irak izvažamo vazelinke, v Kuvajt, Sirijo in Grčijo pa dekorativne škatle. Rezultat navora tega oddelka je tudi nedavni izvoz Alupo pokrovov v Bolgarijo. Ker je naročilo izvršeno je prav, da ga spričo pomembnosti malo natančneje pogledamo.

- Teško je dobiti kupca - smo ugotovili. To velja tudi za pokrovčke in tudi za Bolgarijo.
- Dobavitelji aluminijaste pločevine, lakov in tesnilnih mas so najprej odrekli dodatne količine surovin, ki smo jih rabili za proizvodnjo pokrovčkov. Šele z večkratnim prepričevanjem vloge tega izvoda za Saturnus in celotno družbo, nam je le uspelo zagotoviti potrebne surovine.
- V trenutku dogovora s kupcem v Bolgariji je del strojne opreme bil v Italiji, kamor smo stroje poslali v popravilo. Še nepopravljene stroje smo pripeljali v oddelek in jih vključili v produkcijsko linijo.
- V sami proizvodnji so se pojavili docela nepričakovani zastoji, zaradi orodij, stikalnic in pločevine.
- Delavski svet je podprl predlog poslovnega organa, da naj sodelavci, ki bodo na liniji proizvajali pokrovčke v nadurnem času prejmejo večji OD, kot drugi sodelavci.
- Sodelavci so zelo vestno v rednem in nadurnem času opravljali delo dobro.
- Izvozne naloge v celoti nismo izvršili. Do pogodbenega roka nismo proizvedli dogovorjenih količin, kar utegne negativno vplivati na nadaljno sodelovanje z bolgarskim kupcem.

Še naprej bomo iskali možnosti za prodajo na tuje, vendar se bomo morali za taka naročila še veliko bolj pripraviti. Delno opravičilo za to, da naloge nismo v celoti opravili je le naglica, ki je bila potrebna, da smo se pripravili za to delo. Izvozno nalogo bi lažje izvršili, če bi bil možen dogovor za daljši rok. Resnici na ljubo so taka naročila slučajnostna in do njih prihaja le, ko iz nam ne znanih vzrokov bolgarski proizvajalci pokrovčkov ne proizvedejo zadostnih količin. Tudi v bodoče lahko računamo na nepričakovana naročila in moramo biti pripravljeni, da jih prevzamemo in skladno s pogodbo izvršimo.

Vse kaže, da večji navori za prodajo na tuje le niso zaman.

ing. Kralj
Toni Drnovšek

PREGLED KADROV V LETIH 1976, 1977 IN 1978

	TOZD EMBALAŽA			TOZD AVTOOPREMA			TOZD OROD. IN VZDR.			DSSS			DO SATURNUS			STRUKTURA ZAPOSLENIH V DO		
	1976	1977	1978	1976	1977	1978	1976	1977	1978	1976	1977	1978	1976	1977	1978	1976	1977	1978
NK	662	723	721	456	494	530	26	25	25	98	92	96	1242	1334	1372	69,8	70,9	70,3
KV	171	164	162	56	63	67	135	129	142	24	34	33	386	390	404	21,7	20,7	20,7
SS	25	24	32	23	24	27	20	22	22	50	52	52	118	122	133	6,6	6,5	6,8
VSS	3	3	4	5	5	7	1	1	1	6	9	11	15	18	23	0,8	1,0	1,2
VS	3	2	3	3	2	4	1	1	1	12	12	12	19	17	20	1,1	0,9	1,0
SKUPAJ:	864	916	922	543	588	635	183	178	191	190	199	204	1780	1881	1952	100	100	100
INDEKS RAST ŠTV. ZAPOSLENIH	—	106	101	—	108	108	—	97	107	—	105	103	—	106	104	—	—	—

NAMIZNI TENIS

Na Kodeljevem v dvorani za namizni tenis (nad kegljiščem Slovana) imamo rezerviran termin za igranje namiznega tenisa, vsak petek od 18.00 do 20.00 ure.

VABLJENI

ZAHVALA

Zahvaljujem se za obisk na domu in za darilo.

Žohar Jožefa
vazelinke

IZOBRAŽEVANJE NAŠIH DELEGATOV

za skupščine družbeno-političnih skupnosti in samoupravne interesne skupnosti

Družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje članov delegacij v obdobju 1979-1982 je sistematično nadaljevanje graditve že začete sistema izobraževanja in usposabljanja delovnih ljudi ter posebej članov delegacij, ki se je pričelo že v prvem mandatnem obdobju delovanja delegatskega sistema.

»Resnična svoboda je predvsem v pravicah in možnostih, da človek suvereno odloča o vseh vprašanih svojega življenja. S tem se korektno širijo tudi meje človekovih svoboščin.«
(Tito, referat na XI. kongresu ZKJ)

Dosedanja praksa je v polni meri opozorila na potrebo po nadaljnjem nenehnem ter sistematičnem izobraževanju in usposabljanju za delegatske naloge, dolžnosti in pravice.

FUNKCIJA DELEGATA JE DRUŽBENA IN ČASTNA

Odločitev republiške konference SZDL Slovenije in drugih organizacij, članic Koordinacijskega odbora za družbenopolitično izobraževanje pri Predsedstvu RK SZDL Slovenije, je odsev potreb družbene prakse, posebej pa izraz prizadevanja, da v delovanju družbenopolitičnih organizacij in drugih družbenih dejavnikov zagotovimo tudi po tej poti nekatere nujne družbene pogoje za kvalitetno in učinkovito delovanje celotnega delegatskega in skupščinskega sistema.

»Z graditvijo socialistične samoupravne družbe si ne prizadevamo, da bi uresničili nekakšne nedosegljive, zamišljene cilje in naloge, temveč želimo, da človek sam sebi zagotavlja življenjske razmere, ki ustrezajo stopnji družbenega in materialnega razvoja, da vsestransko razvija ustvarjalne sposobnosti in da resnično živi kot človeško bitje.«
(Tito, referat na XI. kongresu ZKJ)

Program obsega temeljno vsebino ustavne ureditve in dokumentov ZKJ, katero morajo poznati vsi člani delegacij, da bodo izkoristili možnosti interesov v skupščinskem sistemu. V programsko vsebino pa je vključena tudi aktualna družbenopolitična problematika tako, da delegati poleg temeljnih izhodišč o delegatskem sistemu dobivajo tudi napotke za neposredno delo.

Temeljni program vsebuje 8 tematskih področij:

1. Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja
2. Zakon o združenem delu in bistvene naloge pri njegovem uresničevanju
3. Družbenoekonomski razvoj in ekonomska politika
4. Krajevna skupnost in občina
5. Delovanje delegatskega in skupščinskega sistema v družbenopolitičnih skupnostih
6. Samoupravne interesne skupnosti
7. Vloga subjektivnega faktorja v naši družbi
8. Metode samoupravnega delegatskega in političnega delovanja

Delegati naše delovne organizacije so razvrščeni v tri skupine, ki bodo vsak mesec obdelale eno tematsko področje.

Izobraževanje se bo vršilo od 17. do 19. ure v prostorih Šolskega centra tiska in papirja, Pokopališka 33.

Izobraževanje ni namenjeno samo delegatom, ampak se ga lahko udeleži vsak član našega kolektiva, ki lahko obiskuje celotni program izobraževanja ali pa samo posamezno tematsko področje.

Informacije dobite v kadrovske službi!
Referent za izobraževanje
Mitja Ramovš

KAKO SMO LETOVALI

V letošnjem letu smo po sklepu odbora za medsebojna razmerja začeli sprejemati prijave za počitniški dom v Velem Lošinj in za prikolice v mesecu maju. Že v samem začetku je bilo razvidno, da bo nujno povečati število najetih sob v Lošinj, prav tako pa je bil zelo velik interes članov kolektiva za prikolice.

V sezoni je bilo 14, v glavnem opravičljivih, odpovedi prikolice. Z ozirom na to, da so bile vse odpovedi tik pred odhodom na morje, smo iskali nove interese iz seznama neresenih prosilcev. Če med njimi ni bilo zanimanja smo prikolico oddali tudi ostalim prosilcem.

VELI LOŠINJ

Glede razdelitve sob za letovanje v Velem Lošinj razljuje, ker smo najeli dodatne sobe. Poleg ležišč v domu (20) smo imeli sklenjene pogodbe še s 5 lastniki. Tako je bilo na voljo v času od 22. junija do 31. avgusta 46 ležišč. Poleg tega smo imeli v posameznih terminih sklenjene pogodbe za najetje sob še pri štirih lastnikih. Na ta način smo uspeli rešiti vse prošnje za letovanje v Velem Lošinj.

V tem letu je bilo v našem domu in v najetih sobah na Velem Lošinj skupaj 670 gostov, oziroma 6680 penzijskih dni. To število je za 920 dni, oziroma za 16 odstotkov večje kot leta 1978. Na povečanje števila dni vpliva deloma tudi samoiniciativa nekaterih gostov, ki vzamejo s seboj na morje več

oseb, kot so jih prijavi in tudi vplačali. Doplacila so za take goste sprejemali v domu. Vendar pa z dodatnimi gosti nastanejo težave, ker je kuhinja v domu predvidena največ za 70 gostov, na drugi strani pa je bilo tudi osebje doma preobremenjeno. Dogajalo se je, da je prišlo v posameznih izmenah tudi 100 in več ljudi, kar je za 30 do 40 odstotkov več kot je zmogljivost obratovalnih prostorov. Pohvaliti je treba interno organizacijo osebja v domu, ki je kljub velikemu številu gostov, težkim delovnim pogojem in hudi vročini uspešno izpolnila svoje naloge. Gostje v glavnem pohvalijo kvaliteto hrane, vljuden odnos in hitro postrežbo.

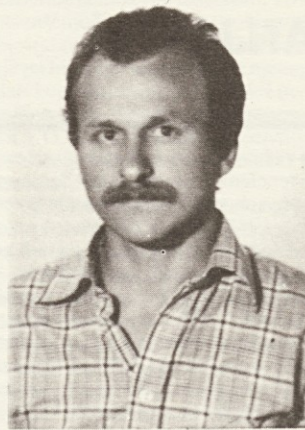
Da je bila velika vročina in huda žeja dokazuje podatek o prodanih alkoholnih in brezalkoholnih pijač. V času letne sezone je bilo v domu na Velem Lošinj prodanih za 132.120 din pijač, kar je za 120 odstotkov več kot leta 1978. Pri oblikovanju cene pijač nismo iskali dobičkov, temveč samo pokritje dejanskih stroškov. Prav zato smo sklenili, da se pijača lahko prodaja samo gostom, ki imajo nakazila za naš dom ali za pogodbeno najete sobe.

Pri tem pa nastaja vprašanje, če se ni »vthotapil« in odžejal tudi kak drug letoviščar.

Enako kot gosti so bili zadovoljni tudi vsi zaposleni v domu, ker ni bilo večjih težav ali posebnih zahtev. V vsaki poletni sezoni pa se le pojavi tudi kakšna izjema, ki kvartu ugled doma in s svojim vedenjem vznemirja ostale

MINIPIORTRET

Zdravko Petrič (29) je vodja priprave dela v tiskarni - TOZD Tovarna embalaže. V Saturnusu dela že osmo leto.

Kakšno je vaše delo oziroma naloge?

Delo je zapleteno, ker dela tiskarna usluge. Tiska pločevino za vse obrate Embalaže in tudi za zunanje naročnike. Seveda je težko ustreči vsem in pri tem še izpolniti roke, da lahko povsod teče normalna proizvodnja. V glavnem pa je moja naloga organizacija planov in priprava vseh proizvodnih dokumentov.

Pravjo, da je zelo važno, kako se delavec počuti na svojem delovnem mestu!?

Moje počutje je prav v redu zaradi dobrih odnosov in sodelavcev. Delo pa je tudi zanimivo zaradi pestrosti in različnih situacij na istem področju, ki jih je treba vedno rešiti.

Ste tudi družbenopolitični delavec. Ali bi lahko povedali, na katerih področjih ste trenutno najbolj aktivni oziroma katere funkcije imate?

Sem predsednik delegacije SIS za socialno varstvo in skrbstvo, otroško varstvo, zdravstveno-socialno zavarovanje, stanovanjsko gospodarstvo, potem sem tudi član delavskega sveta delovne organizacije in predsednik komisije za idejno-politično delo OZK Embalaže.

Ali memite, da je samoupravljanje v naši delovni organizaciji že zares zaživelo?

Lahko rečem, da v TOZD Tovarna embalaže samoupravni sistem še ni popolnoma zaživel zaradi neizpolnjevanja dolžnosti vseh delegatov. Do danes še nismo slišali delega-

goste. Tako smo tudi letos imeli primer »gosta«, člana kolektiva ki je v pijanem stanju »težil« po domu in drugje ter se nedostojno vedel do drugih gostov. Tak gost, ki s svojimi alkoholnimi viški kvartu inventar (moldroce) v privatno dodeljeni sobi ni v bodoče zaželen ne pri sobodajalcih in ne v naših počitniških domovih.

PRIKOLICE

V počitniških prikolicih je letos preživelo svoj odhiti 112 članov kolektiva s svojimi družinami. Nekateri so se odločili za krajši odhiti že za prvomajske praznike. Pravi redni gosti (10 dni) pa so odšli v Lanterno in Zeleno laguno 2. junija. Zadnje družine so odšle domov 22. septembra. Na splošno so bili vsi prikoliciarji s svojim dopustom zadovoljni. To počutje pa bi bilo še lepše, če bi vsak, ki pride v prikolico našel stvar na svojem mestu tako, kot piše v inventarjem seznamu. Razumljivo je, da pokvarjen inventar, zlomljeni ključji, poškodovane zadrgre in drugo, vzamejo novemu gostu veliko veselja in časa, da vsaj delno uredi bivalni prostor.

Veliko hude krvi povzročajo novim dopustnikom tudi tisti predhodniki, ki raznašajo jedilni pribor, kuhinjsko posodo, skodelice in steklenino ter stolčke. Razumljivo je, da je kavica ali kozarček te ali one pijače prijetnejše popiti v družbi, vendar je treba vedno pomisliti tudi na druge, ki pridejo v naslednjih izmenah. Zato je treba vedno spraviti inventar nazaj v prikolico, kjer je evidentiran. Često se je zgodilo, da ni bilo mogoče najti potrebnih stvari in je prikoliciar z veliko mero jeze in primernih kletvic našel svoj inventar pri sosedu, ki ga je imel seveda preveč. Z mislijo na člane kolektiva, ki si s svojo družino želi oddiha, se mora v bodoče vse take ne-

ta kateregakoli samoupravnega organa, ki bi posredoval dejansko mnenje svoje baze. Delegati sploh niso pripravljeni na sestanek, niti na sestanek samoupravnega organa in zaradi tega tudi ne diskutirajo ali pa v nepravem trenutku posredujejo svoje lastno mnenje. Res pa je tudi, da bi morali vsi, ki vodijo sestanke ali seje samoupravnih organov, izrecno zahtevati od delegatov mnenje njihove baze - in ne njihovo lastno mnenje!

Že drugič zaporedoma ste izvoljeni za tajnika Planinskega društva Saturnus. Letos je bilo vaše društvo izredno aktivno. Ali bi lahko povedali kaj o vaših letošnjih akcijah oziroma izletih - pa tudi o načrtih?

Odkar sem član PD Saturnus, še nismo imeli tako bogate leta s planinskimi akcijami, kot je letošnje leto. Gotovo je vplivalo nato večje prizadevanje tudi čedalje večjega članstva našega planinskega društva, pa tudi vreme nam je bilo naklonjeno. Izvedli smo nekaj množičnih izletov kot na primer akcija 60 Saturnužank na Sedmera jezera in osmi Ščurkov pohod. Obe akciji sta popolnoma dosegli svoj namen, saj se je kasnejših izletov udeležilo vedno več novih planincev. Kot vsa društva tudi mi pripravljamo srednje-ročni razvojni plan našega društva, katerega glavni cilj je poleg pridobivanja večjega števila članov in šolanov vodnikov tudi pridobitev lastne kočice. Vsi naši napori bodo tudi v naslednjih letih tekli v tej smeri. Trenutno imamo še vedno v najemu kočico na Mali planini, ki je ne obiskujejo samo člani našega društva, ampak tudi ostali delavci Saturnusa. Drugo leto se bo naše društvo pobratilo z makedonskim PD Gorgij Naumov iz Bitole. To društvo nam je omogočilo realizacijo zelo uspelega izleta na Palister in Solunsko glavo, ki sta v verigi vrhov Jugoslovanske planinske transverzale. Drugo leto bo že desetletnica našega društva in želimo si, da bi se v naše društvo včlanilo čim več novih članov kolektiva Saturnus, predvsem tovarišice, ki jih je glede na število zaposlenih zelo malo. Upam tudi, da nam bo uspelo čim več takih izletov, kot so bili letošnji.

Kako pa je z vašimi letošnjimi osebnimi planskimi uspehi?

Letos sem imel bolj slabo plansko sezono, ker sem se posvetil družini. Pred leti sem delal mednarodno transverzalo prijateljstva, ki pelje preko Jugoslavije, Avstrije in Italije, vendar sem jo le napol prehodil, manjka mi pa tudi nekaj vrhov na slovenski transverzali - da bom končal oboje, to pa spada v moj srednjeročni plan.

Anamarija Plesničar

pravilnosti odpraviti. Zavedati se moramo, da vsak človek od letnega dopusta veliko pričakuje, da si želi sprostitve, fizičnega in duševnega počitka, si želi prijetnih veselih dni. Zato s svojo površnostjo ne smemo zagreniti vselega razpoložena svojemu sodelavcu, ki pride za nami na morje. Čuvajmo ta invehtar, te prikolice, ker nam bo le na ta način tudi drugo leto in naslednja leta omogočeno preživeti lep in poceni odhiti.

KRANJSKA GORA

V letošnjem planu sklada skupne porabe smo se odločili, da adaptiramo skupna ležišča v počitniškem domu v Kranjski gori, za kar smo na podlagi ocene idejnega projekta namenili 100.000 dinarjev.

Ker smo s pripravami za adaptacijo pričeli že v novembru 1978, je bil planiran začetek adaptacije v mesecu juliju 1979. Zato se je odbor za delovna razmerja odločil, da dom letos ne posluje.

15. 7. 1979 smo prejeli od GP Bežigrad izvedbeno ponudbo za zidarska dela v višini 123,6 milijonov starih dinarjev, ki smo jo zavrnili in zahtevali kompletno ponudbo z inštalacijo elektrike in ogrevanja - ponudbo na ključ.

6. 9. 1979 smo prejeli gradbeno ponudbo v višini 188 milijonov dinarjev, s tem, da si izvajalec še pridržuje možnosti podražitve, rok pa je podaljšal v mesec januar.

Odbor za delovna razmerja delovne organizacije je sprejel sklep, da se zaradi neustreznosti pogojev v pogodbi in roka izvedbe adaptacije pogodba ne podpiše in se takoj začne iskati ponudbo pri drugih gradbenih podjetjih.

Feliks Zakrajšek

Z ZAVESTNIM DELOM DO BOLJŠIH USPEHOV

V osnovnih organizacijah ZSMS v Saturnusu se je po izredni volilni konferenci marsikaj spremenilo. Osnovna organizacija Embalaže, v katero so bili vključeni mladinci TOZD Embalaža na lokaciji Most in Zaloga, se je zaradi oddaljenosti in zaradi aktivnosti mladincev na obeh lokacijah, razdelila na dve osnovni organizaciji.

V osnovni organizaciji Embalaže Moste so vodstvo zaupali Miru Križetu in Mirjani Grahovac.

V osnovni organizaciji Embalaže Zaloga pa so izvolili za predsednika Sulejmana Grgiča in za sekretarja Jožico Vidoš.

Prav sedaj pa poteka priprava za ustanovitve aktiva ali osnovne organizacije v obratu napisnih ploščic v Polju.

V OO Delovne skupnosti so na izredni volilni konferenci razrešili funkcij Lojzeta Trkova in Mirjano Talesko ter izvolili za novega predsednika Jožeta Lebena in za sekretarja Tatjano Zdešar.

KRANJSKA GORA

V Kranjski gori smo pripravili dvodnevni seminar, na katerem smo se v pogovorih s predsednikom in sekretarjem občinske konference in tov. Stanetom Petroc temeljito pomenili o našem delu in o naših nadaljnjih akcijah. Poudarek je bil predvsem na delu družbenopolitičnih organizacij, med katere spada tudi ZSMS, vključevanju mladih v samoupravljanje, zapiranju vaze (ne samo mladine, temveč kot širši družbeni pojav), odgovornosti do dela, vlogi mladih komunistov, srednješolske in visokošolske mladine o stopnji razvoja naše samoupravne socialistične družbe, delovni disciplini, o izvajanju zadanih programov, stanovanjski problematiki, o tem kako nastopamo pri razreševanju nastalih situacij v delovni organizaciji, ne vključevanju v celoten razvoj družbe, potrošništvu, o nerazumevanju mladih itd.

V drugi temi nas je tov. Primožič seznanil kako pridobivamo in razporejamo dohodek,

o planiranju proizvodnje in se z gospodarskega vidika dotaknili trenutnega stanja v Saturnusu.

V zaključni razpravi smo si bili edini, da je naloga mladih, da se odpiramo, povežemo med seboj, sodelujemo na vseh področjih družbenega odločanja, tako pri sprejemanju planov družbenega standarda kot pri razvoju samoupravljanja v naši družbi ter delovni organizaciji. Da je edino zavestno delo z dovolj delovne discipline temelj za uspešen razvoj delovne organizacije, naše družbe in osebnega standarda in da je tovariška kritika tista, ki naj bi osveščala sodelavce (tudi starejše) v zavestne člane DO, da bi se vsi zavedali, da je tovarna naša in kakor bomo z njo gospodarili, toliko nam bo dala. Res je, da nismo še vsi sposobni odločati o vsem. Vendar pa bo ta vizija naše družbe uresničena če se bomo vzgajali zato. Spasivnostjo pa tega ne bomo mogli uresničiti. Vse preveč težimo za ustvarjanjem lastnega standarda, ki terjaja od posameznika delo še v popoldanskem času, vendar pa je ta »standard« tisto kar bi morali imeti, ne pa tisto kar resnično potrebujemo. Tudi odnos do mladih ni tak, kot bi moral biti s stališča, da bomo mladi prevzeli vse odgovornosti in bomo nosilci razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Vse preveč je nezaupanja v mlade in vse premalo se trudimo vzgajati mlade za prihajajoče naloge.

KOMISIJE

Z delom so pričele tudi komisije. Komisija za idejnopolitično delo je že pripravila uspešen seminar v Kranjski gori. Športna komisija pa prav sedaj sodeluje pri srečanju mladih Zelene jame, na katerem tekmujemo v kegljanju, namiznem tenisu, streljanju in šahu z ekipami.

Pred nami so priprave programov komisij in osnovnih organizacij ter program vseh osnovnih organizacij združenih v koordinacijski svet Saturnus. Osnove za izdelavo programov bodo smernice, ki smo jih opredelili na seminarju.

OBISK UPOKOJENCEV

V tednu upokoјencev so našo delovno organizacijo obiskali upokoјenci iz Zelene jame in Most. Z uspehi in težavami naše delovne organizacije so jih v prisrčnem pogovoru seznanili tov. Jakič, Novak in Fink.

Z zanimanjem so si ogledali potek proizvodnje, še posebej pa so se pomudili pri ogledu oddelka samostojnih pokrovov.

VOLILNA KONFERENCA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZK

Osnovna organizacija Zveze komunistov Delovne skupnosti skupnih služb je imela 24. 10. 79. volilno konferenco, na kateri so člani ZK obravnavali delo v preteklem dvoletnem mandatnem obdobju, ocenili družbenoekonomske razmere v DSSS, razrešili dosedanje vodstvo in izvolili novega, prav tako pa postavili smernice za delo OOZK v naslednjem mandatnem obdobju.

Iz poročila o delu v preteklem mandatnem obdobju

OOZK trenutno šteje 38 članov, v preteklem mandatnem obdobju so bili sprejeti 4 člani, 4 so odšli v druge delovne organizacije, 1 pa je izstopil na lastno željo OO je v obdobju od junija 78 do oktobra 79 imela 11 sestankov, sekretariat pa 17. Nekatere glavne teme sestankov so bile: obravnave periodičnih in zaključnih računov gospodarjenja v DO in DSSS, obravnava gospodarskih načrtov, kadrovska politika in kadrovanje, obravnava aktualnih gospodarskih in političnih dogodkov in obravnava poslovanja posameznih služb v delovni skupnosti.

Izveček ocene družbenopolitičnih in družbenoekonomskih razmer v DSSS

Pri oceni izvajanja Zakona o združenem delu so člani ZK menili, da si moramo kljub opredelitvi novih in širših odnosov za hitrejšo uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v DSSS, tudi v prihodnje prizadevati, da dosedanje rešitve v aktih dopolnimo v smeri večje konkretizacije uveljavljenih načel. Učinkovito uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ni odvisno le od ustvarjalnega pristopa družbenopolitičnih organizacij in strokovnih služb pri oblikovanju novih rešitev, temveč od praktičnega uresničevanja odnosov kot so opredeljeni v sprejetih splošnih aktih.

Nadalje ugotavljamo, da so na področju uresničevanja delegatskih razmerij dokaj redki primeri, ko naši delegati pridejo na sejo Delavskega sveta z mnenji oz. stališči delavcev iz okolja, ki jih delegira v ta organ. Enako velja tudi pri informiranju te delegatske baze o sprejetih odločitvah DS in njegovem delu ter delu drugih organov. Ta ugotovitev v glavnem velja tudi za delo delegacij. Čeprav ocenjujemo, da DS in njegovi organi aktivno in lahko rečemo uspešno delujejo, pa je dokaj objektivna ugotovitev, da delavci še vedno malo vplivajo na oblikovanje in sprejemanje odloči-

tev preko svojih delegatov. Potrebno bo še veliko naporov, da bo odločanje preko delegatov zaživel v polni meri.

Izhajajoč iz dejstev, da delavci DSSS s kvalitetnim in strokovnim delom lahko pomembno prispevamo k uveljavljanju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v TOZD in DO, je splošna ugotovitev, da si delavci DSSS prizadevamo planirane in dogovorjene naloge čim kvalitetneje in pravočasno opraviti. Nedvomno je, da nam ne uspeva vedno in vseh nalog opraviti pravočasno oz. z ustreznimi kvaliteto. Vzrokov je več, izhajajo pa pretežno iz naših notranjih odnosov, in na katere lahko vplivamo s svojim delom in ravnanjem. Med vzroke so tudi takšni, ki so objektivne narave kakor tudi del takšnih na katere vplivamo v manjši meri, ker je njihovo urejanje pretežno odvisno od dejavnikov izven DSSS. Ugotovljeno je bilo, da imajo notranji vzroki osnovo zlasti v premalo dodelanem planiranju nalog, nezadostni koordinaciji med posameznimi nosilci, premajhni odgovornosti do dela itd. Običajno je že tudi, da ko rezultati poslovanja niso v pričakovanih okvirih, nismo dovolj pripravljeni samokritično analizirati slabosti v našem delu z namenom odprave teh slabosti, temveč iščemo vzroke oz. opravičila zunaj nas. Zaradi takšnega odnosa pa smo premalo učinkoviti.

V nadaljevanju ocene s področja družbene samozaščite in ljudske obrambe je bilo ugotovljeno, da smo napravili ponoven korak naprej v podružbljanju tega področja, da pa pomembnost tega področja terjaja našo stalno prisotnost in aktivno sodelovanje vseh članov ZK.

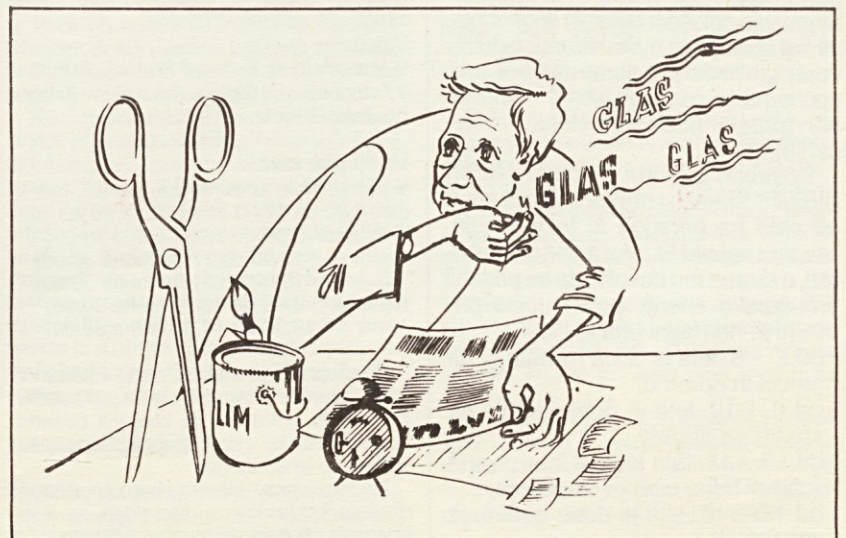
Prve naloge

Prvi sestanek OOZK po volilni konferenci je bil 7. 11., ko so bili člani ZK seznanjeni z ekonomsko problematiko razvoja Jugoslavije v letu 1980, ki jim bo služila kot osnova za obravnavo gospodarskega načrta DO za naslednje leto in smernic srednjeročnega plana 1981-85.

Vodstvo OZK DSSS

Na volilni konferenci je bilo izvoljeno novo vodstvo:
Silvo Baznik, sekretar
Irena Artnak, namestnik sekretarja
Tjaša Cimerman, član sekretariata
Nina Jevšnik, član sekretariata
Milka Krajc, član sekretariata
Andrej Matjaž, član sekretariata
Draga Kotar - Saradjen, član sekretariata

B.S.

AKCIJSKI PROGRAM VARČEVANJA

Odbor za organizacijska in gospodarska vprašanja naše temeljne organizacije je na svoji seji 14. novembra 1979 obravnaval rezultate poslovanja za obdobje januar - september 1979 in ugotovil, da zadanim nalogam ne sledimo. Glede na to in na dejstvo, da je prisotno stalno naraščanje življenjskih stroškov, s tem pa tudi težnja po večanju osebnih dohodkov, je bil odbor mnenja, da je potrebno sprejeti določen akcijski program, s katerim bi odpravili pomanjkljivosti, ki bistveno vplivajo na naše poslovanje.

Osnovno vodilo pri sestavi programa je to, da lahko dosežemo boljše rezultate tako glede planskih obveznosti kot tudi višjih osebnih dohodkov predvsem z boljšim in boljše organiziranim delom, boljše koriščenjem delovnega časa ter strojev in naprav, ki so nam dani v upravljanje.

Glede na to bi bil program naslednji.

Kot prvo se moramo zavzemati za nadaljni razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov ter nadaljno uveljavljanje določil Zakona o združenem delu, kar je naloga zaposlenih v naši tozid in pogoj za še hitrejši razvoj samoupravnih delegatskih odnosov.

Naloge po področjih dela bi se delile tako.

Pri konstruiranju orodij, strojev in naprav je potrebno slediti najnovejšim dosežkom ter jih upeljati, skrbeti za čimkvalitetnejše rizbe, brezpogojno zasledovati funkcionalnost konstrukcijskih izvedb, ki naj bodo optimalne glede na zahtevnost izdelka ter obseg naročila.

Priprava dela orodjarne se zavezuje za dosledno izvajanje organizacijskih navodil ter za izboljšanje tehnoloških postopkov in in celotne dokumentacije, kajti le dobro organizirano delo opremljeno z vso potrebno dokumentacijo ob pomoči kvalitetne kontrole je lahko porok za doseganje boljših rezultatov.

Program se sestoji tudi iz discipliniranega izvajanja del po normi, spoštovanja pristojnosti in odgovornosti vseh zaposlenih ter doslednega upoštevanja delovnih nalogov in celotne administracije.

Uvede se mesečno planiranje in pregled izvrševanja plana tudi na področju servisne dejavnosti.

Pri izdelavi investicijskih programov moramo slediti potrebam proizvodnih temeljnih organizacij embalaži in avtoopremi, ter uvajati v našo proizvodnjo novejšo tehnološke dosežke.

Izboljšati je treba odnos do osnovnega in pomožnega materiala, osnovnih sredstev in drobnega materiala ter razvijati varstvo pri delu.

Sam program ne prinaša bistveno ničesar novega, saj so našteje naloge in zadolžitve neobhodne za normalno delo in so sestavni del že veljavnih organizacijskih navodil katere pa premalo spoštujemo. Zavedati pa se moramo, da še tako popolen program ne more pomagati, če ga ne bomo spoštovali ter z njegovim doslednejšim izvajanjem spremenili črke na papirju v dejanje. Zato moramo k izvajanju programa pristopiti takoj.

Boris Jenko

Smučanje

PRIPRAVA NA SNEG

Do pričetka zimske sezone, do katere nas loči še dober mesec, je prav, da jo pričakamo pripravljeno telesno in duševno, saj gre pri smučanju za posebno gibanje, ki zahteva posebno pripravo. To prepričujejo ljubitelji smučanja že vrsto let zdravniki, učitelji telesne vzgoje, smučanja ter tudi nezgodni statistiki. Smučanje je danes, v primerjavi s prejšnjimi leti hitreje pa tudi smučarstvo na bolj ali manj grbnastih terenih. To terjajo od smučarja dobro telesno pripravljenost, ki jo bosegel z redno vadbo, za katero je še vedno čas! Strokovnjaki, ki se s tem ukvarjajo, so ugotovili, da so zato najprimernejše gimnastične vaje za utrjevanje splošnih telesnih sposobnosti kot so vaje za moč, hitrost, vzdržljivost, gibljivost, in spretnost kot tudi posnemanje značilnih gibanj v smučanju (preže, poskoki, vrtenje, mehčanje)...

Posebno pozorni moramo biti pri otrocih! Starši, ki otroka silijo na sneg ali celo na treninge in tekmovanja, ravnajo napak! Otroka je treba motivirati, oziroma mu dovoliti, da bo pridobil smučarsko znanje po razvojni primerni in normalni poti in sicer:

- od 2. - 6. leta je doba navajanja na smuč in opremo,
- od 6. - 10. leta je doba igranja na snegu - v opremi,
- od 10. - 12. leta je tako imenovana »zlata« doba učenja smučanja,
- od 12. - 16. leta je doba treniranja smučanja.

S 6. letom lahko otroka vključimo v smučarski tečaj - med svoje vrstnike, vendar v tem obdobju ne smemo biti nestrpni! Otrok se še bolj igra kot uči, poleg tega pa ne more dolgo ostati na mestu in poslušati »predavanj«. Želi si igre in gibanja! Strokovnjaki so ugotovili, da so najboljši otrokovi učitelji - starši!! (pa ni nujno, da so vrhunski smučarji - le posvetiti se jim morajo).

Martin Kreč

PLAVANJE

Obveščamo vse člane delovnega kolektiva, da ima plavalna sekcija športnega društva Saturnus vstopnice za obisk zimskega bazena v Tivoliju.

Vstopnice dobite:

V Mostah in za Polje pri Borivoju Korenu, v Avtoopremi pri Štefanu Potokar in v Zalogu pri Jožici Vidoš.

Urnik plavanja

V ponedeljek, torek, sredo, četrtek, petek od 16.00 do 17.30 in od 20.30 do 22. ure
V soboto: 9.00 do 13.00 (cena 30.00)
13.30 do 17.30 (cena 35.00)
18.00 do 21.00 (cena 30.00)
Nedelja: 9.00 do 13.00 (cena 30.00)
13.30 do 17.30 (cena 35.00)

Z vstopnico je mogoč vstop v bazen v vseh navedenih terminih, le da je v soboto in nedeljo potrebno na blagajni bazena doplačati razliko v ceni vstopnic. Cena naše vstopnice je 25.00 din.

Na letošnjem občnem zboru športnega društva Saturnus je sprejet sklep, da vsak prispeva ob dvigu vstopnice 6.00 din.

KADROVSKE NOVICE

Odhod delavcev

SEPTEMBER

- 1) Lukić Milan AO
- 2) Balent Dragica EM
- 3) Karadžić Borislav AO
- 4) Petrović Milo EM
- 5) Aleksandrović Rada DS
- 6) Škofić Anton AO
- 7) Gorše Alenka EM
- 8) Nikolić Stanika AO
- 9) Kovač Janez EM
- 10) Bratun Marjan EM
- 11) Beti Andrej OR
- 12) Škofić Marija AO
- 13) Stević Radica AO
- 14) Točaković Dušan EM
- 15) Rašković Žarko EM - vojaški rok
- 16) Klenovšek Karel AO - vojaški rok
- 17) Ceglar Janez OR - vojaški rok
- 18) Pavičić Cecilija EM
- 19) Brestovac Vid AO
- 20) Čurk Ana AO - upokojena
- 21) Černe Drago OR
- 22) Kamenčić Hanka EM

OKTOBER

- 1) Petrović Đorđe EM
- 2) Pintarić Dragutin EM
- 3) Pograjc Branko AO
- 4) Očepek Fani EM
- 5) Duša Marija EM - upokojena
- 6) Jerebić Pavel EM
- 7) Ogrinc Jožefa AO
- 8) Osterman Franc OR
- 9) Kurić Halid EM
- 10) Savić Ružica AO
- 11) Ostojić Drago EM
- 12) Štefančić Franc OR
- 13) Koračin Pavel OR
- 14) Mojškerc Sonja AO

prišli

SEPTEMBER

- 1) Kuzmanović Ruža EM
- 2) Hasanbegović Zurma AO
- 3) Stanojević Momčilo AO
- 4) Hočevar Ivanka DS
- 5) Matjažič Anton OR
- 6) Marković Mileva EM
- 7) Bektašević Time EM
- 8) Desančić Liljana EM
- 9) Zakrajšek Branko AO
- 10) Mirtić Sašo AO
- 11) Varošić Refik EM
- 12) Karadžić Namka EM
- 13) Milčić Stojanka AO
- 14) Klemenčić Pavel EM
- 15) Pograjc Branko AO
- 16) Krakar Zdenka AO
- 17) Grujanović Zoran AO
- 18) Babić Velimir AO
- 19) Zogović Vesna EM
- 20) Bogić Gordana AO
- 21) Svoljšak Jože OR
- 22) Grahović Osman EM
- 23) Džolić Ranko EM
- 24) Racač Demuš AO

OKTOBER

- 1) Bešić Mirzeta AO
- 2) Savić Marica AO
- 3) Kovačević Drena EM
- 4) Lučić Milo EM
- 5) Matijević Biserka EM
- 6) Kazić Hamdija EM
- 7) Praskić Ranka AO
- 8) Lazić Tomo AO
- 9) Kvirgić Šefika EM
- 10) Jambrović Ivanka AO
- 11) Đurđević Borka AO
- 12) Džajić Nada EM
- 13) Đurić Ramiza

IZLET INVALIDOV

Aktiv invalidov Saturnusa je 8. septembra organiziral izlet v Hrvaško Zagorje.

S tovarniškega dvorišča smo se odpeljali po Dolenjski magistrali proti našemu cilju. Prvi postanek je bil v motelu Petrol - Čatež, kjer smo zajtrkovali. Okrepčani smo nadaljevali pot proti Donji Stubici, kjer smo si ogledali največje spominsko obeležje kmečkimi uporem Slovencev in Hrvatov. Iz tega obeležja, ki ponazarja bitko, izstopa največji pri nas uliti kip vodje upora, Matije Gubca. V bližini smo si ogledali tudi muzej kmečkih uporov.

Po ogledu smo se odpeljali v Stubičke toplice, kjer smo imeli kosilo. Daljši postanek po kosilu smo izkoristili za ogled Stubic ali kegljanje. Za tiste, ki so jih srbele pete pa je poskrbel Brane Novak s svojo harmoniko.

Iz Stubic smo se odpeljali proti Kumrovcu. Tu smo si ogledali spominski park. Obiskali smo rojstno hišo predsednika Josipa Broza Tita, ki pa je bila zaprta, ker so jo obnavljali. Za spomin smo se še fotografirali pri spomeniku, ki stoji na vrtu.

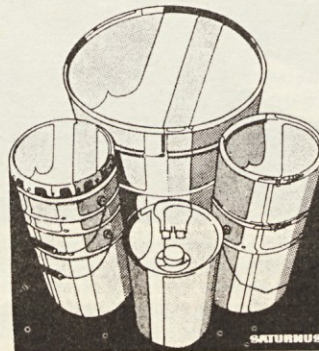
Pot smo nadaljevali preko Celja. Trojan do Vira, kjer je bil krajši postanek in od tam proti domu.

L.S.

BESEDA UREDNIŠTVA

Glas Saturnusa, ki je pred vami, je v celoti narejen v naši tovarni. Postavljen je v tiskarni na fotostavnem stroju Linocomp, prelomljen v montaži predtiska, natisnili pa so ga v oddelku tiska na papir. Pričetek tiskanja našega časopisa je odprl možnosti za kvalitetnejše izdajanje kot rednejše izhajanje in skrajšal rok izdelave. Za vse, ki smo sodelovali pri nastajanju časopisa ta številka pomeni nov korak v grafiki (do zdaj imamo izkušnje le s tiskanjem na pločevino) zato morda številka ni najboljša. Želimo, da bi to številko Glasa Saturnusa sprejeli kot svojo in kot napredek celotne delovne organizacije.

Uredništvo še naprej pričakuje sodelovanje vseh dopisnikov in vabi, da se s svojimi prispevki oglasijo tudi tisti, ki do sedaj še niso sodelovali, ker le tako bo Glas Saturnusa res naš.

Saturnus, 61110 Ljubljana, Ob železnici 16, telefon 44-466. Ureja uredniški odbor: Marjan Susman-predsednik, Bogomir Jeklič, člani Ferdinand Čerček, Sašo Kralj, Zdravko Petrič, Dragica Zupančič, Janez Ulača. Odgovorni urednik Bogomir Jeklič. Tehnični urednik Miran Todori. Tisk: Saturnus-oddelek tiska na papir, Ljubljana. Rokopisov in slik ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije IS Skupščine SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 8.9.1975, je glasilo oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov.

NAŠI PLANINCI V MAKEDONIJI

Že lansko leto, ko smo bili v Sutjeski in na Magliču, smo sklenili, da bomo šli naslednje leto spet po naši lepi deželi, morda takrat še dalj, kot sedaj. V programu sta bila Pelister in Solunska glava v Makedoniji.

Par izletov je že za nami in pravkar smo zaključili akcijo 60 Saturnužank na Sedmera jezera, že je pred nami 3. julij, dan odhoda v Makedonijo.

Predno smo se odpravili na to dolgo pot, je bilo veliko pogovorov s člani PD Gorgij Naumov iz Bitole. Pisma so potovala z različnimi vprašanji v Bitolo, nazaj pa so prihajali zadovoljivi odgovori. Sporočili so, da so prenočišča rezervirana, vodiči na razpolago, kočje odprte in tako dalje. V glavnem vse v najlepšem redu. Zato smo se prav z veseljem pripravljali na to zanimivo pot.

Prišel je dan odhoda, zunaj je deževalo, za ta poletni čas pa je bilo zelo hladno vreme komaj 11 stopinj Celzija. Že malo mokri smo zlezli v JAT-ov avtobus in se odpeljali proti Brniku. JAT pa ne bi bil JAT, če nebi imel vsaj dve uri zamude. Pa smo tudi to dočakali in poleteli proti Beogradu.

Preložili smo težke nahrbtnike na drug avion in pot nadaljevali proti Ohridu, kjer je bilo našega letenja konec.

Ker so se naši predstavniki že prej dogovorili za ta izlet s planinci iz Bitole, so nas leti prav prijetno presenetili s svojim sprejemom na ohridskem letališču. Čakali so nas in ugibali, kako nas bodo med množico drugih turistov prepoznali. Teh skrbi pa je bilo v trenutku konec, ko so naši »kranjski« planinci med vriskanjem privreli iz trupa velike ptice. Ob pozdravnem nagovoru predsednika PD Gorgij Naumov smo se zložili v njihov avtobus, ki nas je nato odpeljal na ogled Ohrida in jezera ob njem. Ogledali smo si znamenitosti malega mesteca na katerega so vsi Makedonci zelo ponosni, se nato porazgubili po malih trgovnicah z ohridskimi biseri, slaščičarnah in restavracijah. Zaradi zamude, ki smo jo imeli že na Brniku, smo morali obisk ob jezeru skrajšati in zato smo namesto, da bi si ogledali kraj Sv. Naum s starim samostanom, raje zaplavali po jezeru. Imeli smo srečo, kajti v Makedoniji je bilo vreme zelo lepo. Razlika med Ljubljano in Ohridom je

bila 18 stopinj Celzija. Od tu smo nadaljevali vožnjo z avtobusom čez Galičico proti Prespanskemu jezeru, v avtobusu pa smo prepevali mi slovenske pesmi, domačini pa njihove in tako je novinar Risto posnel na trak svojega magnetofona prav poseben dogodek. Snemal je hrumenje letala, vriskanje naših planincev, veselo pozdravljanje, v avtobusu pa mu je uspelo posneti našo slovensko pesem »Moj očka ima, korjčka dva«, katero so se domači planinci naučili in jo drugi dan skupaj z nami zapeli. Od Prespanskega jezera smo se spet vozili med skrbno obdelanimi polji tobaka, naprej proti Bitoli. Naš cilj je bil ta dan planinska kočja na obronku Pelistra imenovana Kopanki. Dosegli smo jo po dobre pol ure hoje po prijetnem gozdičku. Dom še obnavljajo, da bo povečan v zimskem času služi smučarjem. Do njega je iz doline speljana sedežnica.

NA PELISTER

Naslednji dan »4. julij«, dan borca, se je za nas začel ob 4. uri zjutraj. Vso odvečno prtljago smo odnesli nazaj v dolino na avtobus, s katerim so prišli iz Bitole številni planinci s svojimi družinami in od tam smo vsi skupaj v dolgi koloni odšli proti Pelistru.

Sprva smo hodili po mešanem gozdu in vse višje ko smo šli je gozd postajal redkejši in na koncu prešel v grmičevje in nato v golo travnato ravan, posuto z ogromnimi skalnimi bloki, med katerimi smo se počutili nekako nemočne in majhne. Zelo visoko, malo pod vrhom smo prišli do potočka, kjer smo počivali in malce zbrabrenili naše nahrbtnike. Med potjo smo se spoznavali in sklepali prijateljstva.

Televizijski oddajnik, ki je na vrhu 2601 m visokega Pelistra se nam je neopazno približeval, in čeprav smo za pot na vrh porabili skoraj štiri ure, smo bili tedaj vsi čili in veseli, kajti dosegli smo svoj prvi cilj.

Na vrhu fotografiranje ni dovoljeno, zato smo hitro ožigosali naše knjižice in razglednice, pojedli nekaj vitaminov in že nas je močan veter odnesel po drugi strani hriba proti Malemu jezeru kjer smo po ukazu vodiča Dime Boška imeli enourni počitek za kosilo (ura je bila točno 12). Pot smo nadaljevali proti Velikemu jezeru (pred meseci je kočja ob jezeru pogorela) in v dolino. Mimogrede smo nabirali jagode in borovnice in si tako tešili žejo, ki je bila zelo huda. Kajti sonce in veter sta nas precej izsušila.

Ko smo pri kraju Nižepole prišli v dolino se je že pripravljalo k dežju. Tu nas je že čakal avtobus z našo opremo in nas vse skupaj odpeljal v Bitolo. V Bitoli smo se namestili v hotelu Epinal, kjer smo zvečer imeli prijateljsko srečanje s člani upravnega odbora planinskega društva Gorgij Naumov, z njimi izmenjali zdravice in se pogovarjali o tem, da bi se naši društvi pobratili. Med seboj smo si izmenjali spominske plakete, značke, prospekte in si obljubili, da si bomo dopisovali in da bodo naslednje leto prišli v naše slovenske planine.

NA SOLUNSKO GLAVO

Naslednjega dne smo se odpeljali z vlakom proti Skopju. Pod vodstvom tov. Burduša in njegovih prijateljev, smo iz kraja Papraštice

krenili proti naslednjemu cilju naše poti - Solunski glavi. Ta dan je bilo pred nami še štiri ure hoje z vsopremo, ki je bila pri nekaterih težka tudi okoli 20 kg. Spremljal nas je tudi novinar Risto s svojim vprašanjem »Izvinite molim, recite mi samo dvije reči«, bil je neutrudljiv. Ves čas se je pogovarjal, zdaj z enim pa zopet z drugim, snemal na magnetofonski trak vmes pa nabiral zdravilne rože za čaj. Nekateri med nami pa so bili tudi dobri gobarji, in ti so poskrbeli da smo imeli za večerjo prav odlično gobovo omako, za katero je poskrbel Tone iz Julon.

Tako se je pričel večer v planinski koči na Čeplesu, ki smo ga zaključili s takorekoč obvezno specialiteto - planinskim krstom. Krščena pa sta bila naša planinka za »Mastiko« in makedonski planinec za »Kranjskega Janeza«, kar naj bi nas in njih spominjalo na to srečanje.

Naslednji dan se je za nas začel že ob pol štirih zjutraj. Pod vodstvom Burduša smo krenili na vrh Solunske glave.

Pot od kočje se je zelo strmo dvigala (za tako zgodaj zjutraj kar preveč), mi pa še malo zaspani in utrujeni od prejšnjega večera smo težko dvigali noge in se pribijali skozi praproto, ki je bila ponekod tako visoka, da se je tudi največji med nami kar skril. Kmalu pa se je pot malce zravnila, pa tudi mi smo se že čisto zbudili, kajti v daljavi smo še zelo daleč zagledali Solunsko glavo. Tiho, skoraj brez besed, smo hodili v dolgi koloni, si ogledovali naravo okoli sebe, naše misli pa so bile že na vrhu.

Približno na pol poti se od spredaj zasliši »pet minut počitka«. Ustavili smo se, hitro poiščemo nekaj za pod zob, in že gremo naprej. Še malo pa bomo na vrhu. Tako smo v treh urah premagali še en hrib, 2540 m visoko Solunsko glavo. Veseli smo, zadovoljni in srečni.

IN DOMOV

Pred nami pa je zdaj še spust do kočje Čeplez, kjer se poslovimo od oskrbnika in naprej v dolino do vasi Bogomila, kamor smo prišli po dvanajstih urah hoda.

Prišel je vlak za Bitolo. Posloveli smo se od naših dragih spremljevalcev in prijateljev. Slovo je bilo težko in veselo obenem, saj smo se dogovorili, da se drugo leto vidimo v Sloveniji.

Čakamo vlak za Skopje, izpraznimo še zadnje ostanke hrane in med tem časom pripelje tudi naš vlak, ki nas odpelje v Skopje. Še vedno nas spremlja naš vodič Burduš.

Čeprav utrujeni od celodnevnega pešačenja in kljub temu, da je bila ura že skoraj 22 zvečer, smo nekateri po večerji odšli na sprehod po mestu.

Zadnji dan smo se zgodaj zjutraj poslovili od našega zvestega vodiča Burduša in se odpeljali proti letališču. Po prijetni vožnji z letalom smo se po dveh urah spustili na Brniku.

Za nami je bilo pet prelepih dni, polnih lepih doživetij, polnih prijateljskih odnosov, za katere se moramo v glavnem zahvaliti požrtvovalnosti planincev iz Bitolskega planinskega društva Gorgij Naumov.

Tone Krisper

KRVODAJALCI SMO IMELI IZLET

Krvodajalci Saturnusa smo se odločili, da namesto materialne stimulacije za prostovoljno oddajo krvi organiziramo izlet, istočasno pa izlet izkoristimo še za občni zbor. Kot je bilo dogovorjeno smo tudi storili.

Izlet smo organizirali 22. septembra in sicer v Gozdarski dom na Glažuti.

Ob 6.45 smo krenili iz tovarniškega dvorišča. Bila je manjša zamuda, katera ni pokvarila dobrega vzdušja, kljub temu da se je en avtobus pokvaril, za nameček pa je še deževalo. Krenili smo z enim avtobusom do Sap-ovih delavnic, kjer so nam obljubili, da bo napaka kar se da hitro odstranjena. Pokvaril se je mehanizem za brisanje vetrobranskega stekla.

Odpeljali smo se preko Škofljice do Turjaka, kjer smo dočakali drugi avtobus, ki je pripeljal le 20 minut za nami. Iz Turjaka smo se preko Velikih Lašč, Žlebiča in Sodražice ter preko Travnne gore peljali v Loški potok oziroma na vas Hrib, kjer ima TOZD-Avtoopreme dislocirani obrat. Tu nas je lepo, v imenu obrata pozdravil tov. Karol Turk. Dogovorjeno je bilo, da bo organizirana proizvodnja do 10,00 ure, kar je tudi bila in smo si jo z zanimanjem ogledali.

Po ogledu smo sodelavce iz obrata povabili, da se udeležijo našega izleta. Po krajšem postanku smo se odpeljali proti domu na Glažuti.

Med potjo smo si ogledali partizansko bolnico Ogenjca. Tu sta nam tov. Karol Mikulič in podpolkovnik Ivan Zbačnik v kratkem orisala tragedijo ranjencev in junaštvo bolničarke Mimice. Bolnica je bila izdana in izdajalca je doletela zasluzena kazen. Kaj več o bolnici nebi opisoval, ker bo v kratkem posnet film o tragičnih trenutkih, ki so se dogajali v bolnici Ogenjca.

Po ogledu smo se odpeljali proti Gozdarskemu domu na Glažuti. Tu smo imeli občni zbor aktiva RK. Na občnem zboru so bile razdeljene značke in diplome za 5, 10, 15, in 20 kratno darovanje krvi. Potem smo imeli v Gozdarskem domu kosilo. Za dobro voljo je po kosilu poskrbel s svojo harmoniko Bojan Metelko, sin naše sodelavke in krvodajalke. Po večerji smo odšli iz Glažute, imeli krajši postanek v vasi Hrib in potem nadaljevali pot v Ljubljano.

Ladislav Slak

SLIKOVNA KRIŽANKA NAŠ PRAZNIK

		RIMSKA 500	POKRAJINA IN MESTO NA PORTUGALSKEM	GOZDNA ŽIVAL S KOŠATIM REPOM	IZMETAČ NABOJEV PRI PUŠKI	STAJA V PLANINI	RIMSKA 1	SVETO-PISEMSKA OSEBA	ANGL. NARAVOSL. CHARLES 1809-1882	VINKO ZIDAR	LEVI PRITOK RENA V ŠVICI	KEMIČNI SIMBOL ZA JOD	LIRSKA PESNIŠKA OBLIKA	VRSTA ACETATNE CELULOZE	IZUMRLO EVROPSKO DIVJE GOVEDO	IZVRŠNI SVET						
DEL DREVEŠA		KEMIČNI SIMBOL ZA NATRIJ		ZELENIČA V PUŠČAVI		KEMIČNI SIMBOL ZA BOR		RANOCELNIK MAZAC LEVI PRITOK RONE V J. FRANCII		SPOSOB. ZA ZNAVANJA KIS. SLANEGA KOR. OTOK V OTOČJU TUAMOTU		INFEKCIJA RANE, POGOSTO SMRTNA		EGIP. BOG PLODNOSTI IN MRTVIH		KEM. SIMBOL ZA VODIK						
REAUMUR	ENOTA ZA TOPLOTO	TROPSKA PALMA SPRICHEVALO POTRIBILO	VNETJE SKLEPOV IT. PESNICA NEGRİ		ANT. IME OTOKA VISA		AM. MATEM. NORBERT KEM. SIMBOL ZA TELUR		MERSKA ENOTA ZA ZRAČNI PRITISK		ŽIDOVSKO MOŠKO IME		SOZVOČJE									
DESNI PRITOK VOLGE 1478 KM	VNUTRJE		ZEUSOVA LJUBICA		RIMSKI PESNIK ŽEN. IME POMANJ.		MRHO-VINAR		18. ČRKA TROBOJNICA		KRALJ. ZMI-KAVTKA		MERSKA ENOTA ZA ZLATO									
SKUPINA PTIC	JADRAN. OTOK STOPNJA ALI SOZVOČJE		JADRAN. OTOK ZAŠČITNI ŽNAK		SLOV. PIS. ILKA KEM. SIMBOL ZA FOSFOR		100 m ² GRŠKA ČRKA		AVTOM. OZNAKA NOVEGA SADA				OKRASNI KAMEN		PRIPADNIK SLOVANOV		OKRAT. ZA KARAT. PRISTAN. MESTO NA ŠVEDSKEM					
ODTISI STOPINJ DIVJADI V MEHKIH TLEH	AMPER HRVAŠKI PISATELJ MIROSLAV		LUBOLFOVO ŠTEVILO NEMŠKI FILOZOF IMMANUEL		BENEŠKI ŽLATNIK, DUKAT		MOTNJA PRI HOJI, GOVORJENJU 5. ČRKA		PREDPONA V TUJKAH		GLASBENI INSTRUMENT ROK. GOLMAN REPREZENT. BR. DIZDAR		JADRAN. OTOK		RIMSKA 1000 JANJE Z ALBREHT		DELAVSKI SVET		KEM. SIMBOL ZA LAUTAN NAJDALEŠA REKA V ITALII			
TOVARNA SANITET. MATERIALA	PROSTOR OKOLI HIŠE		AMPER HRVAŠKI PISATELJ MIROSLAV		LUBOLFOVO ŠTEVILO NEMŠKI FILOZOF IMMANUEL		BENEŠKI ŽLATNIK, DUKAT		MOTNJA PRI HOJI, GOVORJENJU 5. ČRKA		PREDPONA V TUJKAH		GLASBENI INSTRUMENT ROK. GOLMAN REPREZENT. BR. DIZDAR		JADRAN. OTOK		RIMSKA 1000 JANJE Z ALBREHT		DELAVSKI SVET		KEM. SIMBOL ZA LAUTAN NAJDALEŠA REKA V ITALII	
OZIM IGOR	JADRAN. OTOK STOPNJA ALI SOZVOČJE		JADRAN. OTOK STOPNJA ALI SOZVOČJE		BENEŠKI ŽLATNIK, DUKAT		MOTNJA PRI HOJI, GOVORJENJU 5. ČRKA		PREDPONA V TUJKAH		GLASBENI INSTRUMENT ROK. GOLMAN REPREZENT. BR. DIZDAR		JADRAN. OTOK		RIMSKA 1000 JANJE Z ALBREHT		DELAVSKI SVET		KEM. SIMBOL ZA LAUTAN NAJDALEŠA REKA V ITALII			
PTIČ SEVERNJIH MORIJ	IND. MESTO V ZALIVU SAN FRANCISCO		TETOVO MESTO V KANADI		TONA EKBERG				VRSTA RAZCVETJA OSEBNI DOHODEK RAZLIČNA SOGLASNIKA		ITALIJ. PESNIK PIETRO		DARCO ANŽIC BRINJEVEC		DANSKI JEZIKOSL. IT. TISKOV. AGENCIJA		PRITRDLJENI DRŽAVA V INDIJI		JAP. PRIST. NA OTOKU HONŠU			
JOVANOVIC ŽMAJ	60 MINUT		KEM. SIMBOL ZA IRIDIJ KEM. SIMBOL ZA SREBRO		ANGLEŠKA OKRAJŠAVA ZA MISTRESS		VANTIKI BAJESLOVNI OTOK		FIN. ARHIT. FERD. HIT. ŽENA TEBANESKEGA KRALJA		NOVI VINO-DOLSKI		SAMOJEDI STGRŠKI POTUJOČI PEVEC		KEM. SIMBOL ZA TRITIJ MESTO NA JAPONSKEM		FRANCOS. MOŠ. IME LETOVISČE NA KRIMU		NORDIJ. IZRAZ ZA SMUČI ARTHUR SKRAJ. ZVEZDA V SKORPIJONU			
JAPONSKA IGRA	116 KM DOLGA REKA V SZ		KOZAŠKI POVELJNIK DOBA, NEČNOST		GORSKI VRH, KOPA		ZAČETEK AZBUKE		TOVARNA V MIRNI TOVARNA V MARIBORU		ZADETEK PRI NOGOM. KEM. SIMBOL ZA VANADIJ		MESTO V ITALII ... DEL GRECO PREBIVAL. ASIRIJE		FRANCOS. MOŠ. IME LETOVISČE NA KRIMU		NORDIJ. IZRAZ ZA SMUČI ARTHUR SKRAJ. ZVEZDA V SKORPIJONU		NORD TESLA OKRAJ. ŽNAK ZA STOPINJO KELVINA			
GLAVNI ŠTEVNIK	NOL		ARMENSKI SKLADATELJ HAČATURJAN		GOL				FR. IGRALKA MARIE-JOSE KEM. SIMBOL ZA ARZEN		GARDNER CHAPLINOVA ŽENA		MESTO V ITALII ... DEL GRECO PREBIVAL. ASIRIJE		FRANCOS. MOŠ. IME LETOVISČE NA KRIMU		NORDIJ. IZRAZ ZA SMUČI ARTHUR SKRAJ. ZVEZDA V SKORPIJONU		NORD TESLA OKRAJ. ŽNAK ZA STOPINJO KELVINA			
JEZERO V TURCIJI	IRSKA REP. ARMADA		V GRŠKI MITOLOG. LEF MLADENIČ		ARABSKI ŽREBEC HIFER FR. PLES		GARDNER CHAPLINOVA ŽENA		R. EKA V ŽRNJ 10. ČRKA		MESTO V ITALII ... DEL GRECO PREBIVAL. ASIRIJE		FRANCOS. MOŠ. IME LETOVISČE NA KRIMU		NORDIJ. IZRAZ ZA SMUČI ARTHUR SKRAJ. ZVEZDA V SKORPIJONU		NORD TESLA OKRAJ. ŽNAK ZA STOPINJO KELVINA		VINORODNA RASTLINA			
SONJET. POLITIK GENRIH	EDO MOHORJO		TEMELJNA RESNICA METLA		DELOVNA ORGANIZ. JEZERO V ETIOPIJI		KONJSKI TEK HUGLIM. BOG		SPOTINA Z VODIKOM IGRALKA WEST		MESTO V ITALII ... DEL GRECO PREBIVAL. ASIRIJE		FRANCOS. MOŠ. IME LETOVISČE NA KRIMU		NORDIJ. IZRAZ ZA SMUČI ARTHUR SKRAJ. ZVEZDA V SKORPIJONU		NORD TESLA OKRAJ. ŽNAK ZA STOPINJO KELVINA		VINORODNA RASTLINA			
	FNICA		TROPske ONMALKE 2. ČRKA		TOVARNA V RABOVLICI ELEKTRON. INDUSTRIJA		ANTON ASKERC 15. ČRKA		VEDA O GOSPO-DARSTVU RECIPE		KEM. SIMBOL ZA ASTATIJ OGULIN		MURSKA SOBOTA TIHOŠIABO ST. DINAMIKE		RIBJA KOŠČICA A R OKRAJ.		KEM. SIMBOL ZA BROM MESTO V DALHACII		SUKANEC MILANO			